

בנק מזרחי טפחות

דוח סיכונים לרבעון השני של שנת 2021

להלן הקישורים:

דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה
הצהרות לגבי גילוי
דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני

גילויים פיקוחיים נוספים

תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

דוח זה כולל מידע נלווה לדוחות הכספיים של הבנק והינו ערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל ודרישות גילוי נוספות של הוועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

אתר מגנ"א של רשות ניירות ערך כולל גם את הדיווחים הבאים: דוח סיכונים זה ומידע פיקוחי נוסף על מכשירי ההון הפיקוחיים שהנפיק הבנק (להלן: "הדיווחים"). בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללים תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הביניים והדיווחים האמורים גם באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrachi-tefahot.co.il < אודות הבנק < קשרי משקיעים < מידע כספי

תוכן העניינים הראשי

6	מידע צופה פני עתיד
8	יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
11	גישת הבנק לניהול סיכונים (OVA)
11	מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון
13	מיפוי כללי של גורמי הסיכון ומידת השפעתם
13	תמצית מדיניות הבנק לסיכונים עיקריים והתפתחויות ברבעון השני של שנת 2020
15	סיכונים מובילים ומתפתחים
19	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
20	הון ומינוף
20	הרכב ההון
21	יחס המינוף
23	סיכון אשראי
23	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
26	סיכון האשראי לפי הגישה הסטנדרטית
27	סיכון אשראי של צד נגדי
28	סיכון שוק
28	סיכון שוק בגישה הסטנדרטית
29	סיכון נזילות
29	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)
33	התפתחויות ביחס כיסוי הנזילות
33	תוספות
33	תוספת א' - הרכב ההון הפיקוחי
35	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת דוח הסיכונים

8	יחסים פיקוחיים עיקריים - נתוני מפתח
10	ההון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
10	סיכון אשראי כולל לציבור
10	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
13	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים (Risk Owner) לכל אחד מהם
20	תמצית רכיבי ההון הפיקוחי, יחס ההון לרכיבי סיכון של הקבוצה ויחסי ההון המזעריים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים
21	פרטים בדבר יחס המינוף (Leverage Ratio) של הבנק
22	גילוי על יחס המינוף
24	פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיר שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור
25	שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)
26	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)
27	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
27	הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
28	רכיבי דרישת ההון תחת הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק
32	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)
32	הרכב נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים
33	תוספת א' - הרכב ההון הפיקוחי

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

דוח סיכונים

דוח סיכונים זה כולל מידע נלווה נוסף לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2021. תמצית הדוחות הכספיים ומידע נלווה לתמצית הדוחות הכספיים, לרבות דוח הדירקטוריון וההנהלה, דוח סיכונים זה וגילויים פיקוחיים נוספים אושרו לפרסום בישיבת הדירקטוריון של הבנק שהתקיימה ביום 16 באוגוסט 2021 (ח' באלול התשפ"א).

דוח הסיכונים והגילויים הפיקוחיים הנוספים ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו הכוללות דרישות גילוי מתוך הנדבך השלישי של באזל, דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (ה-FSF) ודרישות גילוי נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, המתכונת הרבעונית של דוח הסיכונים הינה מצומצמת וממוקדת בגילויים איכותיים וכמותיים אשר ניתוחם והצגתם בתדירות רבעונית, מהותית לקוראי הדוח.

ככל הנדרש, יש לעיין בדוח זה ביחד עם דוח הסיכונים לשנת 2020.

הגילוי בדוח זה מיועד לאפשר למשתמשים להעריך מידע משמעותי הכלול בו לגבי יישום מסגרת העבודה למדידה והלימות הון וליישום הוראות "באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית".

כלל הדוחות האמורים מפורסמים גם באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכלל מידע נוסף על הסיכונים במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021 בפרקים הבאים:

- פרק "סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה" / סיכונים עיקריים
- פרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי" / סיכונים מובילים ומתפתחים
- פרק "סקירת הסיכונים"

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

דורון קלאזנר
סגן מנהל כללי
מנהל סיכונים ראשי, CRO

משה לארי
מנהל כללי

משה ידמן
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים ודוח הסיכונים:

רמת גן, 16 באוגוסט 2021

ח' באלול התשפ"א

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הסיכונים, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים – נתוני מפתח

להלן נתוני מפתח הרלבנטיים לפרופיל הסיכון של הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

			2020		2021		
	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	
יחסים פיקוחיים ופיננסיים עיקריים							
הון זמין							
הון עצמי רוברד 1 ⁽¹⁾	16,718	17,033	19,708	20,137	20,708	21,783	
הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר	16,653	16,956	19,571	20,017	20,607	21,709	
הון כולל	22,521	22,999	26,488	27,313	27,373	30,267	
הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר	21,563	22,029	25,458	26,300	26,825	29,746	
נכסי סיכון משוקללים							
סך נכסי סיכון משוקללים (RWA)	169,001	170,992	197,502	200,484	203,936	206,779	
יחס הלימות הון (באחוזים)							
יחס הון עצמי רוברד 1 ⁽¹⁾	9.89	9.96	9.98	10.04	10.15	10.53	
יחס הון עצמי רוברד 1, לפני השפעת הוראות מעבר	9.85	9.91	9.91	9.98	10.10	10.50	
יחס הון כולל	13.33	13.45	13.41	13.62	13.42	14.64	
יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר	12.75	12.88	12.89	13.11	13.15	14.38	
יחס הון עצמי רוברד 1 הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים	8.82	8.79	8.71	8.68	8.66	8.63	
יחס הון עצמי רוברד 1 זמין, מעבר לנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים	1.07	1.17	1.27	1.36	1.49	1.90	
יחס המינוף							
סך החשיפות	309,863	317,759	376,614	388,370	401,308	406,235	
יחס המינוף (באחוזים) ⁽²⁾	5.40	5.36	5.23	5.19	5.16	5.36	
יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)	5.37	5.34	5.20	5.15	5.13	5.34	
יחס כיסוי נזילות⁽³⁾							
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה	49,568	53,992	59,709	78,145	84,754	88,745	
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו	42,300	44,280	46,783	58,769	63,729	66,992	
יחס כיסוי הנזילות (באחוזים)	117	122	128	133	133	132	
מדדי ביצוע							
תשואת הרווח הנקי ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	9.1	9.0	9.5	11.4	14.9	21.3	
תשואת הרווח לנכסי סיכון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾	0.86	0.85	0.89	1.02	1.34	1.94	
פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו	106.2	108.1	114.2	115.8	117.7	115.8	
מדדי איכות אשראי עיקריים							
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור	0.91	0.96	0.95	0.98	0.96	0.86	
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת אומדן הפסדי אשראי הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד, מתוך האשראי לציבור	-	-	1.09	1.11	1.07	0.95	
שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור	1.41	1.34	1.20	1.18	1.23	1.07	
הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽⁵⁾	0.66	0.50	0.59	0.19	0.02	(0.38)	
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור	1.55	1.17	0.87	0.49	0.16	(0.80)	
מזה: בגין הלוואות לדיור	0.19	0.15	0.44	0.02	(0.06)	(0.14)	
שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽⁵⁾	0.16	0.15	0.13	0.06	0.06	0.04	
מחצית ראשונה							
			2020		2021		
מדדי ביצוע							
תשואת הרווח הנקי ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	9.5		9.0		17.7		
תשואת הרווח לנכסי סיכון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾	0.89		0.86		1.64		
מדדי איכות אשראי עיקריים							
הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽⁵⁾	0.43		0.57		(0.18)		
מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור	0.86		1.34		(0.32)		
מזה: בגין הלוואות לדיור	0.18		0.17		(0.10)		
שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽⁵⁾	0.12		0.16		0.04		

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי הגיעה במחצית הראשונה של השנה ל-17.7%, זאת על רקע העליה בהכנסות בעיקר כתוצאה מגידול בנפח הפעילות, וכן מהכנסות בגין ירידה בהפרשות להפסדי אשראי.
 - במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשמה הכנסה בסך 227 מיליוני שקלים חדשים בגין ירידה בהפרשות להפסדי אשראי, בעיקר כתוצאה מקיטון בהפרשה הקבוצתית על רקע השיפור בנתוני המאקרו במשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים.
 - יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עלה לשיעור של 10.53%. שיעור היחס המזערי לו מחויב הבנק הינו 8.63% (שיעור היחס המזערי ללא ההקלה שניתנה בעקבות משבר הקורונה הינו - 9.63%).
- סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון וההנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

(1) לבנק אין מכשירי הון הנכללים ב"הון רובד 1 נוסף", ולכן סך הון רובד 1 זהה לסך הון עצמי רובד 1.

(2) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

(3) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו ברבעון. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון בתקופה המדווחת.

(4) הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק.

(5) מחושב על בסיס שנתי.

(6) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

להלן ההון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 ביוני 2020	ליום 30 ביוני 2021	
20,137	17,033	21,783	הון עצמי רובד 1
7,176	5,966	8,484	הון רובד 2
27,313	22,999	30,267	סך הכל הון כולל

להלן סיכון אשראי כולל⁽⁴⁾ לציבור:

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 ביוני 2020	ליום 30 ביוני 2021	
332,480	286,523	343,314	סך הכל סיכון אשראי כולל לציבור

(4) למידע מורחב בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור ראה דוח הדיסקוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2021		
יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽³⁾ הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾ הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾ הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾ הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾ הון	יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽¹⁾ הון	
22,520	184,905	19,433	158,128	23,096	190,411	סיכון אשראי
271	2,228	199	1,616	325	2,681	סיכון שוק
59	487	52	427	49	406	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
1,567	12,864	1,330	10,821	1,611	13,281	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
24,417	200,484	21,014	170,992	25,081	206,779	סך נכסי הסיכון

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.13% מיתרות נכסי הסיכון. לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

(2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.29% מיתרות נכסי הסיכון.

(3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.18% מיתרות נכסי הסיכון.

(4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

גישת הבנק לניהול סיכונים (ova)

מידע כללי על ניהול הסיכונים השונים ופרופיל הסיכון

הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול ובקרת סיכונים ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה 310 - "ניהול סיכונים", המבוססת על המלצות וועדת באזל, המתווה את עקרונות ניהול ובקרת הסיכונים במערכת הבנקאית בישראל וקובעת את הסטנדרטים הנדרשים מהבנקים, ליצירת מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים ההולמת את דרישות הרגולציה, פרופיל ואסטרטגיית הסיכון של הבנק ויעדיו העסקיים. כלל מסמכי המדיניות של הבנק לניהול ובקרת סיכונים מבוססים על עקרונות יסוד אלו.

מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים בבנק, על פי המלצות וועדת באזל מגדירה שלושה נדבכים:

הנדבך הראשון (הון מזערי) - דרישות הקצאת הון מינימאלית בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי המחושבת באמצעות מודלים סטנדרטיים. הנדבך השני - תהליך פיקוח ובקרה על הנאותות ההונית, תהליך פנימי להערכת הלימות ההון המתבצע על ידי הבנק (ICAAP) ומלווה בתהליך הערכה פיקוחי (SREP).

הנדבך השלישי - "משמעת שוק" - דרישות הדיווח והגילוי לגוף המפקח ולציבור.

ניהול סיכונים יעיל ומקיף מהווה נדבך מרכזי להבטחת יציבותו של הבנק לאורך זמן. תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ובקבוצה נועדו לזהות, לנהל, לנטר, לכמת ולהפחית את כלל הסיכונים המהותיים הגלומים בפעילותו ולתמוך בהשגת יעדיו העסקיים. הבנק חשוף למגוון סיכונים שהתממשותם מהווה פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. הבנק חשוף לסיכונים פיננסיים כגון: סיכונים אשראי, סיכון נזילות וסיכונים שוק וריבית וסיכונים שאינם פיננסיים כגון: סיכונים ציות ורגולציה, סיכונים תפעוליים (כולל סיכון טכנולוגיית המידע וסיכונים אבטחת מידע וסייבר), סיכונים משפטיים, סיכון מוניטין וסיכונים נוספים.

ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ ובהתאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה, תוך נטילת סיכונים בצורה מושכלת ושמירה על רמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון הכולל שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק.

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מעוניין ומסוגל לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון ומבוסס על אסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק, על רמת הנזילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים וכן, על תוצאות תרחישי הקיצון השונים שעורך הבנק.

הסיבולת לסיכון מהווה קביעה ספציפית של רמות הסיכון לכלל הסיכונים אליהם חשוף הבנק. רמות הסיכון נקבעות במגוון מדדים כמותיים ואיכותיים, התומכים בהשגת המטרות העסקיות, אך עדיין משאירים את הבנק בגבולות הגזרה אשר הוגדרו בתיאבון הסיכון הכולל ובכפוף למגבלות רגולטוריות קשיחות. סך מגבלות הסיכון, מגלמות באופן מצרפי את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מוכן ומסוגל לקחת.

מיזוג בנק אגוד

ביום 30 באוגוסט 2020 פרסם הבנק הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, אשר הושלמה ביום 30 בספטמבר 2020. במסגרת הצעת הרכש, נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

ביום 29 בנובמבר 2020 התקשר הבנק עם בנק אגוד בהסכם למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק, כך שהחל מהמועד בו רשם החברות ימציא לבנק תעודה המעידה על ביצוע המיזוג, ובכפוף להתקיימות כל התנאים המתלים למיזוג המפורטים בהסכם המיזוג (ביניהם, השלמת יישומם של פתרונות טכנולוגיים ותפעוליים אשר יאפשרו את העברת תיקי לקוחותיו של אגוד לבנק, כולל כל מידע הנדרש על פי כל דין, כמו גם הענקת תמיכה מיחשובית ותפעולית מלאה בפעילות אגוד על ידי הבנק) ("מועד הסגירה"), יועברו אל הבנק כלל הנכסים, הזכויות והחבויות של אגוד במצבן כמות שהן ("AS IS"), בתוקף רטרואקטיבי נכון ליום 31 בדצמבר 2020, באופן שמיד לאחר מועד הסגירה יהיו בבנק כלל הזכויות והחבויות של אגוד כפי שהיו עובר ליום 31 בדצמבר 2020, וההעברה כאמור תיחשב ככזו שנעשתה ביום 31 בדצמבר 2020. המיזוג יבוצע מבלי שניתנה או תינתן לבנק ו/או לאגוד תמורה כלשהי, בין במישרין ובין בעקיפין, בכסף ו/או בשווה כסף, בשל או בקשר עם המיזוג. דירקטוריון הבנק החליט לאשר את המיזוג, לאחר שדן ובחן את מצבם הפיננסי של הבנק ושל אגוד, וקבע, כי בשים לב למצבם הכספי של הבנק ושל אגוד, לא קיים, לדעתו, חשש סביר שעקב המיזוג לא יהיה ביכולתו של הבנק לקיים את התחייבויותיו לנושיו, ועל בסיס נימוקים נוספים שפורטו בדיווח הבנק אודות המיזוג מיום 29 בנובמבר 2020.

ביום 31 בדצמבר 2020 הודיע הבנק כי הוחלט על מיזוג של אגוד הנפקות בע"מ לתוך מזרחי טפחות הנפקות בע"מ, בכפוף להתמלאות התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג בין החברות כאמור, ועל כן אין וודאות כי הוא יושלם. בנוסף, ביום 8 בנובמבר 2020 הודיעה מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ כי התקשרה בהסכם מיזוג עם החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ. תעודת המיזוג התקבלה ביום 2 במאי 2021 והחברה לנאמנות דיווחה על חיסול החברה לנאמנות של בנק אגוד ומיזוגה עם החברה לנאמנות של מזרחי טפחות.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

בבסיס מיזוג הבנק השישי בגודלו בישראל עם ולתוך הבנק, הצטרפותו של בנק אגוד מאפשרת לקבוצת הבנק לבצע קפיצת מדרגה בנתחי השוק במגוון תחומי הפעילות, תוך שיפור בתמהיל המקורות והשימושים, והגברת כושר התחרות. פעילות האשראי של בנק אגוד באפיקים השונים מגוונת את תמהיל האשראי של מזרחי-ספחות, בהלימה ליעדים האסטרטגיים של הבנק ובפרט בתחום האשראי לעסקים. עסקת הרכישה תאפשר את ניצול היתרונות לגודל של הבנק הממוזג, ותוביל לחיסכון בהוצאות התפעוליות.

תהליך המיזוג הינו מהותי, בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. תהליך המיזוג החל ברבעון הרביעי של שנת 2020, ומבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי ספחות ולבנק אגוד ובניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות מנכ"ל הבנק, מנהלות לביצוע תכנית המיזוג, ועדת דירקטוריון מיוחדת שהוקמה על מנת לעקוב אחר התהליך. ניהול הסיכונים הינו חלק אינטגרלי ודינמי בכל צוותי העבודה, כאשר מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה בוחן ומתכלל את כלל סיכוני תהליך המיזוג והאמצעים הננקטים להפחתה וניהול הסיכון. תהליך הסבת הלקוחות החל ברבעון השני של השנה, ומתבצע בהדרגה, תוך הרחבת מספר הסניפים וכמות הלקוחות. החטיבה לבקרת סיכונים והביקורת הפנימית של הבנק מלווים שוטף ומבצעים תהליכי בקרות והפקות לקחים.

לבנק אגוד התקשרות רבת שנים עם בנק לאומי לקבלת שירותי מחשוב ותפעול אשר הוארך מעת לעת. ביום 12 במאי 2020 אישר דירקטוריון בנק אגוד התקשרות בתוספת להסכם, בהתאם לתוספת זו נקבעו בין הצדדים, בין היתר, כי תוקפו של ההסכם יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2022.

הבנק מנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקיו השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תכניות העבודה במקביל לתהליך המיזוג.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

במהלך הרבעון השני של שנת 2021 עדכן הבנק את שגרות העבודה בהתאם להנחיות המעודכנות שפרסם משרד הבריאות, ולאור הירידה בהיקפי התחלואה במהלך הרבעון השני. במקביל המשיך הבנק לקיים מעקב אחר מקרי תחלואה או הדבקה בסניפים וביחידות המטה.

היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר.

נציין כי במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשמה ירידה בסך ההפרשות להפסדי אשראי, בעיקר כתוצאה מקיטון בהפרשה הקבוצתית, וזאת לאור השיפור המשמעותי בפעילות המשק והירידה בהיקף האשראי אשר ניתנה בגינו דחיית תשלומים. הנתונים המאקרו כלכליים, לרבות ירידה בשיעור האבטלה, תחזית צמיחה גבוהה בשנת 2021, ורכישות בכרטיסי אשראי, מצביעים על התאוששות בפעילות השוטפת של המשק.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021, המשיך הבנק לנקוט בצעדים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות כתוצאה מהמצב. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, ביצוע דחיות בתשלומים שוטפים של לקוחות בהתאם למתווה בנק ישראל והענקת הלוואות בערבות מדינה במסגרת קרנות בערבות המדינה, כחלק מהתוכנית הכלכלית לסייע למשק שפרסמה המדינה.

מתוך סך ההלוואות לדירור שהיו בדחייה, נכון ליום 30 ביוני 2021, כ-45.6 מיליארדי שקלים חדשים חזרו לשלם (מהם כ-7.2 מיליארד שקלים חדשים בחרו במסלול של חוזרים חלקיים על פי מתווה בנק ישראל). כ-0.2 מיליארדי שקלים חדשים נמצאים עדיין בדחייה מלאה, שהסתיימה ברובה בחודש יולי 2021. נכון ליום 30 ביוני 2021, מתוך סך ההלוואות שחזרו לשלם, כ-0.7 מיליארדי שקלים חדשים בלבד נכנסו לפיגור.

מתוך יתר ההלוואות (שאינן לדירור) שהיו בדחייה, נכון ליום 30 ביוני 2021, כ-4.7 מיליארדי שקלים חדשים חזרו לשלם, וכ-0.8 מיליארדי שקלים חדשים נמצאים עדיין בדחייה, שמרביתה צפויה להסתיים במהלך שנת 2021. נכון ליום 30 ביוני 2021, מתוך סך ההלוואות שחזרו לשלם, כ-0.1 מיליארד שקלים חדשים בלבד נכנסו לפיגור.

נכון ליום 30 ביוני 2021 יתרת האשראי שהעמיד הבנק במסגרת הקרנות בערבות המדינה הינה בסך של כ-5.1 מיליארדי שקלים חדשים. כנגד האשראי שניתן, בהתאם למתווה של בנק ישראל, השתתף הבנק וקיבל הלוואה מוניטרית ייעודית מבנק ישראל ל-3 שנים בריבית קבועה בשיעור של 0.1%, שיתרתה ליום 30 ביוני 2021 הגיעה לסך כ-4.5 מיליארדי שקלים חדשים.

נוסף של ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה בפרק סקירת הסיכונים - סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה.

בעקבות משבר הקורונה, ובהמשך להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" (להלן - "הוראת השעה"), החליט דירקטוריון הבנק, ביום 13 באפריל 2020 כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף. לעניין זה יצוין כי במסגרת הוראת השעה, כפי שעודכנה, נקבע כי תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2021. ביום 26 ביולי 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים כי גם בעת שהוראת השעה בתוקף, ניתן יהיה לבצע חלוקת דיבידנד בגין רווחי שנת 2020, וכי חלוקת דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי לשנת 2020, תחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בהתאם לכך, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר תאריך המאזן, ביום 16 באוגוסט 2021, לחלק דיבידנד בסכום של 483 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי שנת 2020. לאחר תום תוקפה של הוראת השעה, הבנק מתכנן להמשיך ולפעול בהתאם למדיניות הדיבידנד, בכפוף להוראות הדין ולהגבלות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

לפרטים נוספים ראה פרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון והנהלה של הבנק.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

מיפוי כללי של גורמי הסיכון ומידת השפעתם

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כמנהלי הסיכונים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽⁴⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נדילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון הלבנת הון ומימון טרור	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון חוצה גבולות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽²⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽³⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

(1) כולל סיכון אופציות ומניות המסופה בבנק אגוד.

(2) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

(3) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול ההון.

מידת ההשפעה של הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק, המפורטים בטבלה לעיל, נקבעה בהתאם להערכות ההנהלה כפי שהן נערכות מעת לעת, מידת ההשפעה כוללת את הערכת הסיכונים הנובעים ממיזוג בנק אגוד ואינה משנה באופן מהותי את רמת הסיכון הכוללת של הקבוצה. הערכות אלה, נעשות על פי ניסוח מדדי הסיכון הכמותיים השונים שקבע הבנק, כולל צפי לכיוון התפתחותם וכן בהתבסס על הערכה איכותית של תהליכי ניהול הסיכונים, ואפקטיביות מעגלי הבקרה בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP שביצע הבנק, בהובלת מנהלי הסיכונים של הבנק. הסיכונים הינם בהלימה לעקרונות תיאבון הסיכון שהוגדר בבנק.

בתחילת שנת 2020 חלה עלייה בפרופיל הסיכונים הכולל של הבנק, כתוצאה מעלייה ברמת סיכון האשראי בעקבות השלכות מגפת הקורונה העולמית, שהחלה ברבעון הראשון של שנת 2020.

מתחילת שנת 2021, חל שיפור מהותי במצב המשק כפי שנצפה במדדים העיקריים (ירידה בשיעור האבטלה ותחזית צמיחה גבוהה בשנת 2021), כאשר ההתאוששות הינה בכל ענפי המשק. למרות השיפור במצב המשק, הערכות רמות סיכון האשראי המסחרי ברבעון השני של שנת 2021 נותרו ללא שינוי, ביחס לרבעונים הקודמים, זאת בשל אי הוודאות שעדיין קיימת באשר להשלכות המשבר ובעקבות התפשטות זן הדלתא בארץ ובעולם. רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות הינה ברמה בינונית, רמת סיכון המשקפת את סיכון השפעת משבר הקורונה הן במגזר הפרטי, אך בעיקרה במגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים.

רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור ירדה לרמתה טרום המשבר, רמת סיכון נמוכה, זאת לאור הירידה המהותית בהיקף האשראי הנמצא בדחייה והחזרה של מרבית הדוחים לתשלום סדיר, ורמתם הנמוכה והיציבה של מדדי הסיכון המרכזיים. הבנק ממשיך לנטר באופן שוטף את הפעילות והיבטי הסיכון בנושא: סכום הדחיות שנתו ושיעורי החזר החלקי, תקופת הדחיות, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד. כמו כן, מבוצע מעקב אחר התפתחות התנהגות הלווים עם סיום תקופת הדחיות. לפרטים בדבר ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה בפרק סקירת הסיכונים - סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

הסיכון הטכנולוגי וסיכונים אבטחת מידע וסייבר, הינם מבין הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתמשות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות מנוהלת באופן ממוקד, תוך ריכוז כלל הכוחות למתן השירות הנדרש לבנק, בצרכים המשתנים בהתאמה לאסטרטגיית העסקית של הבנק, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחום הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

רמת סיכון הנדילות נותרה נמוכה בינונית. הבנק שמר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 על רמת כוונות מוגברת. במהלך תקופה זו הבנק ביצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מדי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים – בכל התרחישים רמת הנדילות נאותה והבנק עומד בכל המגבלות הפנימיות. בעקבות הירידה המשמעותית בתחלואה במשק הישראלי וחזרה לפעילות שגרה תוך הסרה משמעותית של המגבלות, הוחלט בבנק בסוף חודש אפריל 2021 להוריד את רמת הכוונות ולחזור למצב עסקים רגיל. במחצית חודש מאי, בהמשך לאירועי מבצע "שומר החומות" ולאירועים ברחבי המדינה, הועלתה רמת הכוונות לרמת כוונות מוגברת. בפועל לא נצפו כל אירועים ואו אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות. לאחר מספר ימים, בעקבות החזרה לשגרה, הוחלט בבנק לחזור למצב עסקים רגיל. רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה, הבנק מנטר באופן שוטף מדדים ואינדיקטורים שונים בהתייחס למוניטין הבנק, לרבות השפעת מיזוג בנק אגוד, ותהליך הסבת הלקוחות שהחל ברבעון הראשון של השנה. לא ניכרת השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

התוכנית האסטרטגית

בהמשך לאמור בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2020, ולאור הישגי הבנק, התמורות בענף הבנקאות והשינויים בסביבה העסקית, אישר דירקטוריון הבנק ביום 26 באפריל 2021 תוכנית חומש אסטרטגית חדשה, לשנים 2021 עד 2025, המבוססת על:

- מיצוב הבנק כשחקן מרכזי בבנקאות העסקית, בהתבסס על מהלכים תומכים, הכוללים הקמת פעילות של השקעות ריאליות, הובלת עסקות גדולות ומורכבות, והרחבת הפעילות הבינלאומית של הבנק בסניפים בלונדון ובארצות הברית בתחומי פעילות ממוקדים בבנקאות העסקית;
- ביסוס המובילות של קבוצת הבנק בקרב משקי בית: שמירה על המובילות בשוק המשכנתאות תוך קיום חדשנות ביחס למוצרים ותהליכים, והגברת הסינרגיה עם הפעילות המסחרית, הרחבת הפעילות בקרב אוכלוסיות ייעודיות, והקמת דסק מוצרי אשראי צרכניים ייחודיים;
- מתן שירותי בנקאות אישיים ואנושיים הנתמכים בטכנולוגיה דיגיטלית מתקדמת, הכוללים שילוב אופטימלי בין ערוצים אנושיים ודיגיטליים, ושירות אנושי על ידי בנקאי מומחה גם בדיגיטל לפי בחירת הלקוח וצרכיו, ובנוסף, הצעות ערך פרסונליות בכלל הערוצים, המותאמות לצרכי הלקוח.
- התאמת מודל ההפעלה לאתגרי העתיד ושיפור היעילות התפעולית, בין היתר באמצעות ריכוז מטה הבנק בקמפוס מרכזי בלוד, התאמת מבנה הסניף לאתגרי העתיד ואופטימיזציה של שטחי הנדל"ן, אוטומציה של התפעול הבנקאי, ויעול סביבת העבודה.
- מינוף המיזוג של בנק אגוד ליצירת סינרגיה תפעולית ועסקית ומימוש יתרונות לגודל.

התוכנית האסטרטגית החדשה מכוונת להשגת היעדים שלהלן:

- להציג בשנת 2025 תשואה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות על ההון העצמי הממוצע, בשיעור של כ-14%, וכן תשואה דו ספרתית עולה ויציבה לאורך כל שנות התוכנית, בהתבסס על יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון של הבנק, בשיעור המזערי שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, בתוספת שולי בטחון נאותים;
- צמיחה בפעילות הבנקאית במטרה להוביל להגדלת נתחי השוק של הבנק במערכת הבנקאית בישראל;
- צמיחת ההכנסות בשיעור שנתי ממוצע של כ-8% (אם כי לא ליניארי), מול שליטה ברמת ההוצאה השנתית הממוצעת בשיעור גידול של כ-5% (שגם הוא אינו ליניארי) לאורך שנות התוכנית האסטרטגית החדשה;
- שמירה על יעילות תפעולית גבוהה ומינוף יתרונות לגודל בעקבות המיזוג עם בנק אגוד, עד כדי יחס יעילות תפעולית בשיעור הנמוך מ-50% בשנת 2025.
- במסגרת התוכנית האסטרטגית החדשה, יעקוב הדירקטוריון אחר ביצוע התוכנית, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד מ-40% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עד לשיעור של 50% מן הרווח הנקי, עם סיום הליך המיזוג עם בנק אגוד; זאת, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים, וכן בכפוף לקבלת אישורו של המפקח על הבנקים.
- ראה גם פרק "מדיניות חלוקת דיבידנד".
- לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 27 באפריל 2021 (מספר אסמכתא: 071448-01-2021).

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. הבנק מפעיל שיטות מדידה כמותיות (מודלים, מדדים, אינדיקטורים, ניתוחי רגישות, תרחישים ועוד) ושיטות מדידה איכותיות (הערכות מומחה וסקרים).

תמצית מדיניות הבנק לסיכונים עיקריים והתפתחויות ברבעון השני של שנת 2021

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים בדבר התכנית האסטרטגית החדשה של הבנק לשנים 2021-2025, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לרבעון השני לשנת 2021.

סיכון אשראי

רמת הסיכון הכוללת באשראי המסחרי נותרה ברמה "בינונית", רמה המשקפת את חוסר הוודאות בהתייחס למלוא ההשפעה של המשבר על איכות תיק האשראי של הבנק. זאת, למרות השיפור שחל במצב המשק.

האשראי במגזר העסקים הקטנים והזעירים מאופיין בפיזור גבוה של הלקוחות הפועלים בענפי המשק השונים ובעיקר במגזרי התעשייה הזעירה, המסחר, השירותים העסקיים והפיננסיים. המימון במגזר העסקים הקטנים והזעירים ניתן בעיקר לזמן קצר, לצורך פעילות שוטפת ומימון הון חוזר, גישור על פערים בתזרים המזומנים, מימון לקוחות ומלאי ופעילות יבוא. מימון זה ניתן כנגד ביטחונות מתאימים כגון שיקים לביטחון/לגבייה, שוברי כרטיסי אשראי, חשבונות, שעבוד חוזים ושעבוד שוטף. כמו כן, האשראי ניתן כנגד ביטחונות חיצוניים כדוגמת פיקדונות, תיקי ניירות ערך ונדל"ן. רמת הסיכון בתיק האשראי לעסקים קטנים וזעירים מנוטרת באופן רציף, כולל שימוש במודלי דירוג אשראי ייעודיים וקביעת תיאבון סיכון בהתאם. כמו כן, מתבצע מעקב אחרי ענפי משק בסיכון גבוה.

אשראי לעסקים בינוניים מאופיין ברמת פיזור גבוהה יחסית מבחינת מספר הלקוחות, היקפי אשראי ללקוח, ענפי המשק והפיזור הגאוגרפי. המימון במגזר זה ניתן לצרכי פעילות שוטפת תוך מימון ההון החוזר ובכלל זה מימון לקוחות ומלאי שהינו לרוב לטווח קצר, התרחבות והשקעות בפירמה שהינו לרוב במימון לטווח בינוני וארוך. מימון זה נשען על מרבית סוגי הביטחונות הקיימים כגון: פיקדונות, ניירות ערך, נדל"ן, ציוד, רכבים, שעבוד שוטף, ערבויות למיניהן וערבויות אישיות. כמו כן, נעשה שימוש בהנחיות פיננסיות בקרב לקוחות אלה על מנת להפחית את רמת הסיכון.

האשראי ללקוחות העסקיים הגדולים הינו לרוב ברמת פיזור נמוכה מזו של יתר המגזרים. לקוחות אלה מאופיינים בפעילות מורכבת בתחום הפיננסי, ומקורות המימון שלהם מגוונים הן במערכת הבנקאית בארץ והן בחוץ לארץ, באמצעות גופים מוסדיים ובשוק ההון. הבטחות לאשראי הינן לרוב בטחונות כלליים כגון שעבוד שוטף, שעבוד שלילי מלווים באמות מידה פיננסיות. לקוחות אלו פועלים במגוון מוצרי האשראי ובכלל זה גם אשראי לשוק ההון.

אשראי למגזר אנשים פרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה, הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. לקוחות החטיבה הקמעונאית מדורגים במודלים מתקדמים ייעודיים, המכמתים את ההסתברות לכשל (PD), וכן את שיעור ההפסד בהינתן כשל (LGD) לאוכלוסיות העסקים הקטנים והלקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית. הניהול השוטף בחטיבה הקמעונאית מבוסס בעיקרו על מערכת המדח"ם (מערכת דירוג, חיתום וניהול מתקדם).

האשראי העסקי מנוהל תחת שורה של מדדי סיכון, לרבות מודלים פנימיים להערכת דירוג האשראי של הלקוח. בבנק תשתית עסקית, משפטית ותפעולית לניהול גמיש של סיכון האשראי על ידי מכירה ו/או שיתוף בסיכון. הבנק מנהל ומנטר את סיכון האשראי באופן הדוק, בין היתר באמצעות פעילות שוטפת של פורומים בראשות המנהל הכללי ובראשות מנהל החטיבה העסקית, ובהשתתפות מנהל החטיבה לבקרת הסיכונים ונציגי החטיבות העסקיות. היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות בכדי לאמוד את מצבם העסקי והשלכות המשבר עליהם, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים ממשבר זה, תוך שמירה על איזונים ומעורבות סיכונים האשראי.

האשראי לדירוג הינו בעל משקל מהותי מכלל סיכון האשראי של הבנק, ורמת הסיכון הכוללת בתיק המשכנתאות חזרה לרמתה טרום המשבר, ומוערכת ברמה "נמוכה", וזאת לאור הירידה המהותית בהיקף האשראי בדחייה והחזרה של מרבית הדוחים לתשלום סדיר.

הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בהנהלת הבנק, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשיכים להימצא ברמה נמוכה יחסית. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר להכנסה, שיעורי האובדן בכשל, ובפרט שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה), נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יצוין, כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש יוני 2021) עומד על כ-53.2% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי). הבנק אומד, בנוסף, את שיעור המימון ה"אמיתי" בתיק, זאת, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדיו, הגלומה במלאי המשכנתאות בתיק. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדיו, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המאקרו, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת בירידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

סיכון שוק וריבית בתיק הבנקאי

היקף הפעילות בתיק הסחיר (תיקים המנוהלים בחדר עסקאות) הוא נמוך, ומרבית הפעילות הפיננסית והסיכון של הבנק היא בתיק הבנקאי. התיק הבנקאי של הבנק, כולל בעיקר שימושים ארוכים (משכנתאות) אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות שבחלקם קצרים. מבנה התיק חושף את השווי הכלכלי של הבנק לשחיקה בעליית ריבית. נציין כי, תיק הנוסטרו של בנק אגוד משקף סיכון שהינו גבוה מתאבון הסיכון של הבנק. יחד עם זאת, ברמת הבנק המאוחד השפעת תיק זה אינה מהותית ורמת הסיכון הכוללת נותרה נמוכה-בינונית.

ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגיל ותרחישי קיצון, ירדו במקצת ביחס לערכי סוף השנה, כתוצאה מפעילות בנקאית שוטפת, ונעים ברמות סיכון נמוכות מתיאבון הסיכון שנקבע. ברבעון זה נרשמו עלויות בציפיות האינפלציוניות. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבסס על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובניה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון הנזילות

הבנק שמר במהלך הרבעון השני של שנת 2021, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד – נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השני של שנת 2021 הסתכם ב-132%. במהלך רבעון זה, לא נרשמו חריגות ממגבלות תיאבון הסיכון ומדדי הריכוזיות.

בהמשך להגברת הכוונות כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, לאורך כל הרבעונים השלישי והרביעי של שנת 2020 והרבעון הראשון של שנת 2021 עמדה רמת הכוונות בבנק על רמה מוגברת. במהלך תקופה זו הבנק ביצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מדי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים – בכל התרחישים רמת הנזילות הייתה נאותה והבנק עמד בכל המגבלות הפנימיות. בעקבות הירידה המשמעותית בתחלואה במשק הישראלי וחזרה לפעילות שגרה תוך הסרה משמעותית של המגבלות, הוחלט בבנק בסוף חודש אפריל 2021 להוריד את רמת הכוונות ולחזור למצב עסקים רגיל. יצוין, כי במהלך חודש מאי 2021 העלה הבנק את רמת הכוונות לכוונות מוגברת, עקב האירועים הביטחוניים שנרשמו באזור עוטף עזה, הדרום והמרכז. בפועל לא נצפו כל אירועים ו/או אינדיקטורים שיש בהם בכדי להצביע על התממשות של אירוע נזילות. לאחר מספר ימים, בעקבות החזרה לשגרה, הוחלט בבנק לחזור למצב עסקים רגיל.

סיכון תפעולי

במהלך כל תקופת הקורונה ובמחצית הראשונה של שנת 2021, רמת הסיכון התפעולי נותרה בינונית. הבנק שמר על רמה נמוכה של הפסדים בגין אירועי כשל תפעוליים ולא חלו בפועל אירועים תפעוליים מהותיים. רמת הסיכון מייצגת את פוטנציאל הנזק העלול להיגרם מהתממשות סיכונים תפעוליים. נמשכת הפעילות לשיפור הניטור, הניהול והבקרה של הסיכונים התפעוליים, בדגש על שדרוג המערכת המיכונית לאיסוף אירועי הכשל וניהול סקרי הסיכונים ומפת הסיכונים, המשך פעילות לזיהוי וניתוח רחבי, תהליכי תחקור והפקת לקחים והגברת המודעות לסיכונים התפעוליים השונים.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית.

במהלך הרבעון השני ועם העלייה בתחלואה במדינה, המשיך הבנק להתמודד עם אירוע הקורונה ושמירה על הנחיות עבודה כנגזרת מהנחיות משרד הבריאות, בין היתר: הקפדה על עטיית מסכה בחללים סגורים, שמירה על היגיינה וריחוק חברתי, התקנת חציצה בעמדות קבלת קהל והמשך עבודה מרוחק בהתאם לצורך באמצעות תהליך סדור ומהיר ועוד.

במהלך הרבעון השני המשיך הבנק ביישום תוכנית העבודה ותוכנית התרגול לשנת 2021, ובכלל זה קיום תרגיל DRP מקיף בהובלת החטיבה הטכנולוגית ויחידת ההמשכיות העסקית בתרחיש של פגיעה באתר המחשב ודילוג לאתר הגיבוי. התרגיל בחן את העלאת מתקן הגיבוי באופן מלא בהתאם לתוכנית האישוש, הפעלת מערכות ובדיקתם, שילוב ספקים עיקריים ועוד. התרגיל בוקר ע"י החטיבה לבקרת סיכונים ועבר בהצלחה. במהלך הרבעון הוחל במהלך לריענון שירותי ה-BIA (Business Impact Analysis) בהתאם לנוהל התחזוקה, תהליך שיימשך על פני 2 רבעונים.

במהלך הרבעון וכחלק מהפעילות השוטפת, קיימה יחידת המשכיות העסקית בקרה וקשר רצוף מול יחידות המשכיות העסקית בקבוצה (בנק יב ובנק אגוד) כמו כן התקבלו דיווחים שוטפים ועדכונים גם משלוחות הבנק בחו"ל. לפרטים נוספים, ראה גם פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

במהלך הרבעון השני של שנת 2021 רמת הסיכון נותרה בינונית. במהלך הרבעון זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפות דיוג) במסגרתם נגנבו פרטי ההזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות. הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק על מנת להמשיך ולצמצם את היכולת להונות את הלקוחות ולבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח.

מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה במהלך תקופת הקורונה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתאגרים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יצוין כי מגפת הקורונה העצימה ברמה עולמית את סיכון הסייבר, הן בשל העלייה בהיקף העבודה מרוחק, אשר מרחיבה את משטחי התקיפה על הארגונים, והן בשל התגברות של ניסיונות הונאה בחסות המגפה. הפעילות שנקט הבנק לאורך כל התקופה, הותירה את רמת הסיכון בבנק ללא שינוי.

סיכון טכנולוגיית המידע

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

תיאבון הסיכון מוגדר כמותית ואיכותית בתרחישי שגרה וחירום, כאשר תיאבון הסיכון של הבנק בהיבטים התפעוליים לסיכון טכנולוגיית המידע נכלל במסגרת ניהול תיאבון הסיכון של הסיכון התפעולי. תיאבון הסיכון בהיבטים הטכנולוגיים מוגדר בשורה של מדדים, לרבות רמות הסיכון במפת סיכונים טכנולוגיים ותיאבון סיכון פרטני בגורמי סיכון שונים.

הבנק מפעיל מגוון אמצעים להפחתת הסיכונים, בין השאר באמצעות אינדיקטורים (KRI) ומערכות תומכות. סיכון טכנולוגיית המידע נותר ברמה בינונית ומשקף את הנזק הפוטנציאלי מהתממשות סיכונים טכנולוגיים, שהינם מהותיים לפעילות התקינה של הבנק. חטיבת הטכנולוגיה פעלה באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו בשגרת החירום. לא חלו אירועים ו/או תקלות מהותיות בתקופה זו.

1 החל מנתוני הרבעון הרביעי של שנת 2020 יחס כיסוי הנזילות הממוצע כולל את נתוני בנק אגוד.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון משפטי

ברבעון השני לשנת 2021, רמת הסיכון המשפטי נותרה נמוכה-בינונית. בחינת רמת הסיכון המשפטית בשנת 2020 כללה, בין היתר, גם בחינת ההשלכות האפשריות של משבר הקורונה על הסיכון המשפטי, ונמצא כי, ככלל, אין השפעה על רמת הסיכון המשפטי ואיכות ניהולו.

סיכון ציות

רמת סיכון הציות נותרה ללא שינוי ברבעון השני של שנת 2021 והיא מוגדרת ברמה נמוכה-בינונית. הערכת הסיכון נובעת, בין היתר, מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, שיפור הבקרה, קיום הדרכות, ויעול תהליכי העבודה בתחום, תוך שילוב שיפורים טכנולוגיים. ברבעון הנוכחי, הבנק פעל ליישם את ההוראות הרלוונטיות של הרגולטורים השונים. כמו כן, קיים הבנק בקרות שוטפות במטרה לנטר סיכונים ציות העלולים להתהוות בתקופה זו. לבנק תוכניות אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית.

סיכון חוצה גבולות

רמת הסיכון נותרה ללא שינוי ברבעון השני של שנת 2021 והיא מוגדרת ברמה נמוכה-בינונית. הבנק מנהל את הסיכון, בין היתר, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FACTA והן במסגרת ה-CRS.

סיכון הלבנת הון ומימון טרור

סיכון הלבנת הון נותר ללא שינוי ברבעון השני של שנת 2021 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהמשך ניהול ממוקד סיכון הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך ויעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקרות ממוקדות סיכון, טיובי מסמכים וסיווגים וכן נקיטת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות. מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) לאיתור פעילות בלתי רגילה ולדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון פועלת בצורה שוטפת בסניפים ומאפשרת בקרה הדוקה על הפעילות הבנקאית.

סיכון מוניטין

הבנק עוקב אחר, ובוחן את השפעת התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל על הפעילות העסקית בכלל ועל סיכון המוניטין בפרט, בהיבט של תפיסות שליליות כלפי הבנק ספציפית וכחלק מתפיסות כלפי כלל המערכת הבנקאית. בנוסף, עוקב הבנק ובוחן את השפעת מיזוג בנק אגוד על סיכון המוניטין. להערכת הנהלת הבנק, בשלב זה לא חל שינוי מהותי ברמת סיכון המוניטין. הבנק ממשיך ומנטר את הנושא באופן שוטף.

סיכון אסטרטגי-עסקי

סיכון אסטרטגי-עסקי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי-עסקי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

הבנק פועל במסגרת תוכנית אסטרטגית חמש שנתית, אשר אושרה בדירקטוריון הבנק בחודש אפריל 2021 ועקרונית פורסמו לציבור. התוכנית האסטרטגית נבחנה ואותגרה על ידי בקרת סיכונים, בהיבטי המיקוד העסקי, פרופיל הסיכון והיתכנות המימוש. סטייה מהותית מאסטרטגיית הבנק מחייבת את אישור דירקטוריון הבנק. הסיכון מנוטר בשוטף על ידי חטיבת מידע ודיווח כספי ומאוגר על ידי החטיבה לבקרת סיכונים. לפרטים בדבר התוכנית האסטרטגית ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

במהלך הרבעון השני של שנת 2021, וכחלק מהתהליך השנתי לאישור כלל מסמכי המדיניות, אושרו בהנהלה ובדירקטוריון הבנק מספר מסמכי מדיניות ניהול ובקרת סיכונים של הבנק, ביניהם: מדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת הסיכונים, מדיניות ניהול הסיכון האסטרטגי, מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, מדיניות ניהול נכסי הטכנולוגיה, מדיניות המשכיות עסקית, מדיניות האבטחה ומדיניות סינוף.

סיכונים מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק חושפת אותו לשורה של סיכונים פיננסיים ושאינם פיננסיים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאות העסקיות ובתדמיתו. הסיכונים המובילים והמתפתחים נגזרים מהסביבה העסקית של הבנק המושפעת מהסביבה המאקרו-כלכלית, מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, לשינויים החלים במודל העסקי ולמגמות חברתיות וצרכניות. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים. סיכונים מובילים הינם סיכונים הנובעים מהתפתחויות בסביבה העסקית של הבנק, העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאות הפיננסיות ויציבותו של הבנק. כמו כן, מזהים הסיכונים המתפתחים, שהינם סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק, מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכוני אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע ומוניטין. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל הסיכונים הגלומים בפעילותו העסקית ואלו הנובעים מתנאי השוק ומדרישות הרגולציה. הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים:

סיכון עסקי אסטרטגי – התגברות התחרות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ובמודלים העסקיים עלולים ליצור השפעות מהותיות על המערכת הבנקאית בטווח הבינוני ארוך. כמו כן, שינויים רגולטוריים (כגון: חוק נתוני אשראי, בנקאות פתוחה וניוד חשבונות בנק) עלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק. בנוסף, הסיכון מושפע מאירוע הקורונה שהינו בעל פוטנציאל השפעה על כל פרופיל הסיכון של הבנק לאור אי וודאות לגבי המשך התפתחותו וההשלכות המאקרו כלכליות המהותיות הנובעות ממנו.

סיכון מאקרו כלכלי – פעילות הבנק מושפעת מהסביבה המאקרו כלכלית, לדוגמה: אירוע משבר הקורונה שהשפיע באופן משמעותי על הכלכלה העולמית והמקומית, שהתבטא בהאטה בפעילות הכלכלית ושינויים בסביבה המאקרו כלכלית כולל: עלייה בשיעור האבטלה, שינויים בריבית, תנודות בשווקים ושינוי במחירי הנכסים. התממשות הסיכון עלולה להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של הבנק.

סיכון אבטחת מידע וסייבר – איומי הסייבר מתגברים כלפי גופים פיננסיים. הבנק מפעיל מנגנוני ההגנה על מנת לצמצם את היכולת לבצע פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח. אירוע הקורונה העצים את סיכון הסייבר, הן בשל העלייה בהיקף העבודה מרחוק, אשר מרחיבה את משטחי התקיפה על הארגונים, והן בשל התגברות של ניסיונות הונאה בחסות המגפה.

סיכון טכנולוגי – התפתחות הטכנולוגיה וגילן של המערכות הקיימות בבנק, במקביל לריבוי דרישות רגולציה בנקאית בלוחות זמנים קצרים, מעצימות את הנזק הפוטנציאלי העלול לנבוע מסיכוני הטכנולוגיה שהינם מהותיים לפעילות התקינה של הבנק.

סיכון רגולטורי – התגברות הרגולציה בארץ ובעולם, נושא המגביר את אי וודאות והתחרותיות בסביבה העסקית. הבנק עשוי להידרש להיערכויות ועלויות מיכוניות שעלויות ליצור סיכון לתוצאות הבנק. הבנק פועל באופן שוטף לטיפול בהוראות הרגולציה הרלבנטיות לפעילותו, תוך שהוא מקצה את המשאבים הנדרשים לשם הטיפול הנדרש בהם. יודגש כי לבנק תיאבון סיכון אפסי לאי עמידה בהוראות הרגולטוריות החלות עליו. פעולות הבנק בקשר עם סיכונים אלה, הן בעיקר פעולות איכותיות שנועדו ליצור את המסגרת הנדרשת לטיפול בסיכונים המתגברים.

סיכון סביבתי וסיכון אקלים – סיכון סביבתי הינו הסיכון להפסד בשל השפעת עלויות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, כמו ירידה בערך ביטחונות שמומשו, או הרעה במצבו הפיננסי של לווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. סיכון סביבתי כולל שינויי אקלים, פגיעה במגוון הביולוגי וזיהומי אוויר, מים וקרקעות. לפיכך, לסיכון הסביבתי עלולה להיות השפעה ישירה ועקיפה:

- השפעה ישירה - יכולה לנבוע מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם, נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם מתהליך אימוץ של מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.
- השפעה עקיפה - עלולה לנבוע מהרעה במצבם הפיננסי של לווים בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים (במסגרת סיכוני אשראי של הבנק), והתממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין.

חלה עלייה במודעות ובחשיבות ניהול הסיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים בארץ ובעולם. בדצמבר 2020, שלח המפקח על הבנקים מכתב בנושא סיכונים סביבתיים, בדגש על סיכון אקלים, במטרה לגבש מסגרת לניהול סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים במערכת הבנקאית בישראל בהתאמה לרגולציה ולפרקטיקה בעולם. במרץ 2021, קיבלו הבנקים מכתב נוסף, בו התבקשו למלא שאלון להערכה עצמית בהיבטים הקשורים בסיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים, ותוצאות השאלון הינן הבסיס לשיח של הבנקים עם הפיקוח על הבנקים. הבנק רואה חשיבות בקידום הפעילות וניהול הסיכונים בנושא זה, ונערך להרחבת פעילותו, ולניטור וניהול הסיכונים הסביבתיים לרבות סיכוני אקלים, בהתאמה לציפיות הפיקוח על הבנקים ולפרקטיקה העולמית המתפתחת בנושא. לצורך כך, הוקם פורום בראשות ה - CRO והוגדרו צוותי עבודה לקידום והבניית הנושא.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סקירת נכסי סיכון משוקללים (ov1)

דרישות הון מזעריות ⁽¹⁾	נכסי סיכון משוקללים			
	ליום 30 ביוני 2021	ליום 31 במרץ 2021	ליום 30 ביוני 2021	
22,416	181,495	184,801	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) ⁽²⁾	
174	2,020	1,438	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	
49	511	406	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA) ⁽³⁾	
506	4,314	4,172	סכומים מתחת לספי הניכיון (כפופים למשקל סיכון 250%)	
23,145	188,340	190,817	סך הכל סיכון אשראי	
325	2,484	2,681	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	
1,611	13,112	13,281	סיכון תפעולי ⁽⁴⁾	
25,081	203,936	206,779	סך הכל	

(1) לדרישה זו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. לפרטים בדבר הפחתת יחסי הון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

(2) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

(3) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(4) הקצאת הון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

השינוי בנכסי הסיכון במהלך הרבעון השני של שנת 2021 נובע בעיקר מצמיחת תיק ההלוואות לדיור.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

הון ומינוף

הרכב ההון

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2. הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק ואת זכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות (עודף ההון בחברת הבת אינו מוכר).

בהון עצמי רובד 1 נכללים התאמות פיקוחיות וניכויים מההון - מוניטין, השקעות ברכיבי הון של תאגידים פיננסיים, הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידור תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, התאמות בגין התחייבות של מכשירים נגזרים הנובעים משינוי סיכון האשראי של הבנק (DVA) והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 30 ביוני 2021 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף. הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו. מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.

לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ולפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבויות נדחים מסוג CoCo ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן תמצית רכיבי ההון הפיקוחי, יחס ההון לרכיבי סיכון של הקבוצה ויחסי ההון המזעריים שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים:

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
במיליוני שקלים חדשים			
19,352	17,147	20,951	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
(785) ⁽¹⁾	114	(832) ⁽¹⁾	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
20,137	17,033	21,783	הון עצמי רובד 1
7,176	5,966	8,484	הון רובד 2
27,313	22,999	30,267	סך כל הון כולל
200,484	170,992	206,779	סך נכסי סיכון משוקללים
10.04%	9.96%	10.53%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.62%	13.45%	14.64%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.68%	8.79%	8.63%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
12.18%	12.29%	12.13%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד, לפרטים נוספים ראה סעיף ו' להלן.

לפרטים בדבר הרכב מפורט של ההון הפיקוחי בהתאם לדרישות הגילויי בנדבך השלישי של באזל ליום 30 ביוני 2021 בהשוואה ליום 30 ביוני 2020 וליום 31 בדצמבר 2020 ראה תוספת א' להלן.

כאמור לעיל, בהתאם לעדכון הוראת השעה 250, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר תאריך המאזן, ביום 16 באוגוסט 2021, לחלק דיבידנד בסכום של 483 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי שנת 2020. לפרטים נוספים ראה פרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון וההנהלה של הבנק.

יחס המינוף

הבנק מיישם את כללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף, המאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המינוף שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות נגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

יחס המינוף של הבנק ליום 30 ביוני 2021 הינו 5.36%, לעומת 5.19% ביום 31 בדצמבר 2020.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. בהתאם לחוזר שפורסם ביום 22 במרץ 2021, הוארכה תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 30 בספטמבר 2021. לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

להלן פרטים בדבר יחס המינוף (Leverage Ratio) של הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף	ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2020	ליום 31 בדצמבר 2020
סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	374,370	291,560	360,140
התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	1,413	933	(425)
התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים ⁽⁴⁾	28,744	23,569	26,875
התאמות אחרות	1,708	1,697	1,780
חשיפה לצורך יחס המינוף	406,235	317,759	388,370

(4) המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומי שווי ערך אשראי, בהתאם לכללי המדידה של הלימות ההון (באזל).

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

גילוי על יחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	
הרכב החשיפות ויחס המינוף (במיליוני שקלים חדשים)			
חשיפות מאזניות			
372,121	289,506	355,505	נכסים במאזן
(177)	(87)	(314)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
371,944	289,419	355,191	סך חשיפות מאזניות
חשיפות בגין נגזרים			
2,500	1,456	3,694	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
2,017	1,454	1,819	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
(1,030)	(202)	(1,866)	ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
261	277	257	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגדרי אשראי שנכתבו
-	-	-	קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגדרי אשראי שנכתבו
3,748	2,985	3,904	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
1,799	1,786	2,400	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
1,799	1,786	2,400	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
102,583	83,418	97,326	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(73,839)	(59,849)	(70,451)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
28,744	23,569	26,875	פריטים חוץ מאזניים
הון וסך החשיפות			
21,783	17,033	20,137	הון רובד 1
406,235	317,759	388,370	סך החשיפות
יחס מינוף			
5.36%	5.36%	5.19%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון אשראי

פרק זה דן בסיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של ועדת באזל וה-FSB, כאשר מבנה הפרק וסדר הנושאים (תוך שהם מותאמים לאופי הפעילות בבנק), גם הם בהתאם לאותן הדרישות.

פרק סיכון אשראי של צד נגדי להלן כולל גילויים איכותיים וכמותיים על דרישת ההון בגין סיכון זה והתאמה לדרישות ההון בגין סיכון אשראי (CVA). סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה, או צד נגדי, של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לוויים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המאקרו כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציות וסיכונים נוספים.

תחום האשראי נמצא בליבת הפעילות הבנקאית, ולפיכך, הינו הסיכון העיקרי מבין סוגי הסיכונים שהמערכת הבנקאית עוסקת בהם. בהתאם, החלק הארי של ההון המוקצה בנדבך הראשון, נובע מסיכון האשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון אשראי ראה פרק סיכון אשראי בדוח הסיכונים לשנת 2020 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

30 ביוני 2021				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
345,250	2,208	344,714	2,744	חובות, למעט אגרות חוב
15,426	-	15,426	-	איגרות חוב
101,650	211	101,771	90	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
462,326	2,419	461,911	2,834	סך הכל
30 ביוני 2020				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
273,169	2,090	272,368	2,891	חובות, למעט אגרות חוב
7,974	-	7,974	-	איגרות חוב
83,269	169	83,362	76	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
364,412	2,259	363,704	2,967	סך הכל
31 בדצמבר 2020				
יתרות ברוטו ⁽¹⁾				
יתרה נטו	הפרשות להפסדי אשראי	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
328,043	2,435	327,550	2,928	חובות, למעט אגרות חוב
15,453	-	15,453	-	איגרות חוב
97,140	232	97,264	108	חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾
440,636	2,667	440,267	3,036	סך הכל

(1) יתרות ברוטו בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים של פריטים מאזניים וחוץ מאזניים, היוצרים חשיפה לסיכון אשראי לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203.

(2) חשיפות חוץ מאזניות הינן לפני מקדמי המרה לאשראי (CCF)

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

להלן פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ליום 30 ביוני 2021 (במיליוני שקלים חדשים):

עומק הפיגור								
סך הכל	שמוחזרו ⁽²⁾	בפיגור של 90 יום או יותר						
		סך הכל	מעל 33 ימים	מעל 15		מעל 6		
				מעל 90 ימים	עד 33 חודשים	עד 15 חודשים	עד 6 חודשים	עד 90 ימים
302	34	261	202	19	15	25	7	סכום בפיגור
121	8	113	112	1	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽³⁾
1,795	67	1,268	148	99	195	826	460	יתרת חוב רשומה
216	32	184	107	47	30	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,579	35	1,084	41	52	165	826	460	יתרת חוב נטו

- (1) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (2) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פירעון.
- (3) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
- (4) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)

ליום 30 ביוני 2021									
לא מובטחים									
מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון		מזה: סך הכל		מזה: סך הכל	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית ⁽¹⁾
-	-	2,034	8,169	8,151	28,003	10,185	36,172	309,045	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	15,426	אגרות חוב
-	-	2,034	8,169	8,151	28,003	10,185	36,172	324,471	סך הכל
-	-	86	289	38	138	125	427	1,996	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר
ליום 30 ביוני 2020									
לא מובטחים									
מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון		מזה: סך הכל		מזה: סך הכל	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית ⁽¹⁾
-	-	1,462	8,250	6,015	20,880	7,477	29,130	244,039	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	7,974	אגרות חוב
-	-	1,462	8,250	6,015	20,880	7,477	29,130	252,013	סך הכל
-	-	63	198	38	239	101	437	2,150	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר
ליום 31 בדצמבר 2020									
לא מובטחים									
מובטחים									
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי בטחון		מזה: סך הכל		מזה: סך הכל	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית ⁽¹⁾
-	-	1,747	8,319	8,198	26,126	9,945	34,445	293,598	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	15,453	אגרות חוב
-	-	1,747	8,319	8,198	26,126	9,945	34,445	309,051	סך הכל
-	-	20	238	74	226	94	464	2,136	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

(1) יתרה מאזנית בהתאם לערכים החשבונאיים המדווחים בדוחות הכספיים ולאחר הפרשות להפסדי אשראי.

(2) יתרה מאזנית של חלק מסכום החובות שמובטח בבטחון, ערבות או נגזר אשראי, לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון האשראי לפי הגישה הסטנדרטית

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)⁽²⁾⁽⁴⁾

ליום 30 ביוני 2021										
סך הכל חשיפות אשראי (לאחר מקדמי המרה והפחתת ביטחונות)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	סוגי נכסים/משקל סיכון
										106,111
2,027	-	-	1	-	-	9	-	1,766	251	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
4,078	-	-	174	-	-	656	-	3,248	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
60,335	-	-	54,107	-	-	430	-	5,798	-	תאגידים
24,598	-	-	6	24,592	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
12,345	-	-	2	12,343	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
163,878	-	-	1,224	35,887	31,172	39,785	55,810	-	-	בביטחון נכס למגורים
6,502	-	-	6,502	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2,656	-	1,264	1,392	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
5,791	4	230	3,527	-	-	-	-	-	2,030	נכסים אחרים
677	-	182	495	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
388,321	4	1,494	67,037	72,822	31,172	40,880	55,810	10,897	108,205	סך הכל
ליום 30 ביוני 2020										
67,284	-	-	114	-	-	-	-	86	67,084	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
1,229	-	-	-	-	-	25	-	927	277	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,255	-	-	92	-	-	487	-	2,676	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
50,390	-	-	43,921	-	-	618	-	5,851	-	תאגידים
19,367	-	-	-	19,367	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
11,661	-	-	4	11,657	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
139,715	-	-	1,012	36,670	18,035	33,894	50,104	-	-	בביטחון נכס למגורים
4,211	-	-	4,211	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2,529	-	1,313	1,216	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
4,530	8	59	2,736	-	-	-	-	-	1,727	נכסים אחרים
133	-	50	83	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
304,171	8	1,372	53,306	67,694	18,035	35,024	50,104	9,540	69,088	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2020										
97,210	-	-	118	-	-	-	-	87	97,005	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
1,905	-	-	1	-	-	25	-	1,627	252	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
4,631	-	-	164	-	-	666	-	3,801	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
58,548	-	-	51,870	-	-	466	-	6,212	-	תאגידים
24,247	-	-	1	24,246	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,333	-	-	4	13,329	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
155,992	-	-	1,205	37,561	23,996	38,010	55,220	-	-	בביטחון נכס למגורים
6,639	-	-	6,639	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2,462	-	1,208	1,254	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
6,005	5	119	3,467	-	-	-	-	-	2,414	נכסים אחרים
495	-	96	399	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
370,972	5	1,327	64,723	75,136	23,996	39,167	55,220	11,727	99,671	סך הכל

(1) היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב-מאזניות המשקפות סיכון אשראי, זאת למעט סכומי מסים נדחים והשקעות בתאגידים פיננסיים מתחת לספי הניכוי (הכפופים למשקל סיכון 250%), חשיפות בגין סיכון אשראי צד נגדי וחשיפות אגות.

(2) היתרות משקפות את סכומי החשיפה הפיקוחיים, בניכוי הפרשות וחתיקות, לאחר מקדמי המרה ולאחר שיטות להפחתת סיכון אשראי.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון אשראי של צד נגדי

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)

ליום 30 ביוני 2021			
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון
1,079	1,867	2,032	1,262
-	-	129	129
1,079	1,867	2,161	1,391

שיטת החשיפה הנוכחית

הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

ליום 30 ביוני 2020			
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון
1,192	1,595	1,851	1,065
-	-	261	261
1,192	1,595	2,112	1,326

שיטת החשיפה הנוכחית

הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020			
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון
1,782	1,494	2,408	1,380
-	-	365	365
1,782	1,494	2,773	1,745

שיטת החשיפה הנוכחית

הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך)

סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2020		ליום 31 בדצמבר 2020	
חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון	חשיפה לאחר הפחתת ביטחונות	נכסי סיכון
1,659	406	1,644	427	1,905	487

סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

(1) סווג מחדש.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

סיכון שוק

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה). לבנק אין חשיפה לסחורות וחשיפתו למניות איננה מהותית, כך שהחשיפה העיקרית שלו לסיכון השוק נובעת מסיכון הבסיס - הסיכון הקיים כאשר הנכסים וההתחייבויות של הבנק נקובים במטבע או מגזרי הצמדה שונים, ומסיכון הריבית (Interest Rate Risk), שהינו הסיכון לרווחי הבנק ולהון הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, מתזוזות בשיעורי הריבית, תזוזות שונות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לפעילותו העסקית, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי הבנק (שינוי בהכנסות) ועל שווי נכסיו (שינוי בשווי הוגן).

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק ראה פרק סיכון שוק בדוח הסיכונים לשנת 2020 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן רכיבי דרישת ההון תחת הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק (במיליוני שקלים חדשים):

נכסי סיכון ליום :		
31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021
		מוצרים ישירים
1,519	1,139	2,185
		סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
40	-	34
		סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
626	429	451
		סיכון שער חליפין
-	-	-
		סיכון סחורות
-	-	-
		אופציות
43	48	11
		גישת דלתה-פלוס
-	-	-
		איגוח
2,228	1,616	2,681
		סך הכל

כאמור לעיל, היקף החשיפה בתיק הסחיר הינו נמוך ומרביתו נובע מסיכון ריבית. נכסי הסיכון בגין סיכון שיעור ריבית הושפעו מפוזיציות של נגזרים שלא קוזזו בהתאם לשיטת המדידה הסטנדרטית.

סיכון נזילות

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. סיכון הנזילות הוא סיכון מהותי וייחודי בשל הצורך להגיב אליו תוך פרק זמן קצר ככל הניתן. התרחשות הסיכון עלולה לגרום הפסדים גדולים לבנק, ואף להוביל לקריסתו. לפרטים נוספים בדבר סיכון נזילות ראה פרק סיכון נזילות בדוח הסיכונים לשנת 2020 המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות (Liquidity)

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)	סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	
88,745		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
		פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
9,946	152,359	פיקדונות יציבים
2,175	43,503	פיקדונות פחות יציבים
6,250	58,150	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
1,521	50,706	מימון סיסטנאי בלתי מובטח, מזה:
58,043	90,413	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים
770	3,079	קואופרטיביים
57,037	87,098	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
236	236	חובות לא מובטחים
673	-	מימון סיסטנאי מובטח
25,167	114,202	דרישות נזילות נוספות, מזה:
17,185	17,185	תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
4,944	59,395	קווי אשראי ונזילות
514	514	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
2,524	37,108	מחויבויות מימון מותנות אחרות
93,829		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
		הלוואות מובטחות
735	1,802	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
9,924	12,828	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
16,178	20,895	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
26,837	35,525	
סך ערך מתואם⁽⁴⁾		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
88,745		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
66,992		יחס כיסוי נזילות (%)
132		

(1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון השני של שנת 2021 הינו 76.
 (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
 (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרימים נכנס יוצא (לגבי תזרימים נכנסים יוצאים).
 (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת: מקדמי ביטחון ושיעורי תזרימים נכנס יוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
סך ערך משוקלל ⁽³⁾ (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾ (ממוצע)	
53,992		סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
		פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
7,295	120,655	פיקדונות יציבים
1,674	33,488	פיקדונות פחות יציבים
4,171	38,848	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
1,450	48,319	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
38,781	63,216	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידיים בנקאיים
732	2,928	קואופרטיביים
37,200	59,439	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
849	849	חובות לא מובטחים
586	-	מימון סיטונאי מובטח
21,801	90,433	דרישות נזילות נוספות, מזה:
16,394	16,394	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
2,949	41,631	קווי אשראי ונזילות
2,458	32,408	מחויבויות מימון מותנות אחרות
68,463		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
		הלוואות מובטחות
617	1,455	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
7,096	9,632	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
16,470	21,801	
24,183	32,888	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
		סך ערך מתואם⁽⁴⁾
53,992		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
44,280		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
122		יחס כיסוי נזילות (%)

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון השני של שנת 2020 הינו 74.
- (2) ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת: מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס יוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

להלן פרטים בדבר יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020		
סך ערך לא משוקלל ⁽²⁾	סך ערך משוקלל ⁽³⁾	
(ממוצע)	(ממוצע)	
	78,145	סך כל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
		פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
9,526	148,396	פיקדונות יציבים
2,071	41,410	פיקדונות פחות יציבים
5,885	54,642	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
1,570	52,344	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
50,718	83,017	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידי בנקאיים קואופרטיביים
717	2,867	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
49,899	80,048	חובות לא מובטחים
102	102	מימון סיטונאי מובטח
994	-	דרישות נזילות נוספות, מזה:
22,600	106,705	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
15,210	15,210	קווי אשראי ונזילות
4,268	53,022	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
382	382	מחויבויות מימון מותנות אחרות
2,740	38,091	
83,838		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
		הלוואות מובטחות
1,036	2,081	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
9,895	12,659	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
14,138	18,870	
25,069	33,610	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם⁽⁴⁾		
78,145		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
58,769		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
133		יחס כיסוי נזילות (%)

- (1) מידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון הרביעי של שנת 2020 הינו 79.
- (2) ערכים לא משוקללים חושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק, תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- (3) ערכים משוקללים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- (4) ערכים מתואמים חושבו לאחר הפעלת: מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא וכן יתר המגבלות הרלבנטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ומגבלה על תזרימים נכנסים כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221).

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות

הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי הנזילות הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק. הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) הינם נכסים ברמה 1, המאופיינים ברמת סחירות גבוהה ורמת סיכון נמוכה, אלו כוללים - מזומנים, עובר-ושב ופיקדונות בבנקים מרכזיים, איגרות חוב של ריבונות בעלות משקל סיכון 0% ואיגרות חוב של מדינת ישראל. עיקר תזרימי המזומנים היוצא הינו כנגד מימון סיטונאי בלתי מובטח - פיקדונות שהופקדו בבנק על ידי תאגידי וגופים פיננסיים וכן תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים. עיקר תזרימי המזומנים הנכנס הינו בגין תקבולי אשראי וכן תזרימים נכנסים בגין חשיפה לנגזרים.

היחס נע בצורה מחזורית ברובה, הניתנת לחיזוי לפי אומדנים פנימיים של הבנק. הגורם המרכזי המשפיע, לאורך זמן, על התפתחות היחס הוא הצמיחה בפעילות הבנק, הן בצד גיוס וניהול מבנה המקורות והן בצד הגידול בשימושים. קיימת תנודתיות מסוימת בין הימים במהלך החודש בשל פעילות שוטפת של לקוחות וכן תחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרי שקל/מטבע חוץ.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)

להלן פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראה 221 (במיליוני שקלים חדשים):

ממוצע לרבעון השני של שנת 2020	ממוצע לרבעון השני של שנת 2021	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
53,945	88,633	55,665	90,792	נכסי רמה 1
47	112	47	112	נכסי רמה 2
-	-	-	-	נכסי רמה 3
53,992	88,745	55,712	90,904	סך הכל HQLA

קיימת מגבלה רגולטורית על סניף לוס אנג'לס לגבי השימוש ברזרבת הנזילות בימות זו, תרחישי הבנק מניחים שימוש בנזילות הסניף בהתחשב במגבלה.

הרכב נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים:

ליום 30 ביוני 2021			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
כולל בנק אגוד			
90,370	2,457	92,827	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
13,403	836	14,239	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,252	-	1,252	אגרות חוב של אחרים בישראל
661	223	884	אגרות חוב של ממשלות זרות
504	20	524	אגרות חוב של אחרים זרים
250,128	4,124	254,252	אשראי לציבור, נטו
356,318	7,660	363,978	סך הכל

ליום 30 ביוני 2020			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
ללא בנק אגוד			
60,430	80	60,510	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
6,253	354	6,607	אגרות חוב של ממשלת ישראל
421	-	421	אגרות חוב של אחרים בישראל
956	213	1,169	אגרות חוב של ממשלות זרות
110	-	110	אגרות חוב של אחרים זרים
214,450	-	214,450	אשראי לציבור, נטו
282,620	647	283,267	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד	סך היתרה במאזן	
84,111	339	84,450	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
13,652	803	14,455	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1,390	-	1,390	אגרות חוב של אחרים בישראל
106	345	451	אגרות חוב של ממשלות זרות
528	20	548	אגרות חוב של אחרים זרים
243,468	2,057	245,525	אשראי לציבור, נטו
343,255	3,564	346,819	סך הכל

(1) סווג מחדש.

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

התפתחויות ביחס כיסוי הנזילות

הבנק שמר במהלך הרבעון השני של שנת 2021, על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת עודפי הנזילות בנכסים נזילים באיכות גבוהה מאד - נכסי רמה 1. יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון השני של שנת 2021 הסתכם ב-132%. במהלך רבעון זה, לא חל שינוי מהותי ביחס לעומת הרבעון הקודם, וכן לא נרשמו חריגות ממגבלות היחס.

תוספות

תוספת א' - הרכב ההון הפיקוחי

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר		
2021	2020	2020	2020	
במיליוני שקלים חדשים				
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים				
1	3,533	2,304	3,532	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
2	17,212	14,655	15,548	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
3	(227)	(234)	(160)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
5	433	422	432	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג (זכויות מיעוט)
6	20,951	17,147	19,352	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים				
8	87	87	87	מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי
9	90	-	100	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם
10	-	-	127	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי
11	(10)	19	11	סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינן מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
14	4	8	10	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק
16	-	-	-	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
21	-	-	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
25	-	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
26	(1,003) ^(א)	-	(1,120)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
26ג	-	-	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 25 א. ו 25 ב.
28	(832)	114	(785)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
29	21,783	17,033	20,137	הון עצמי רובד 1
44	-	-	-	הון רובד 1 נוסף
45	21,783	17,033	20,137	הון רובד 1

דוח סיכונים

ליום 30 ביוני 2021

	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר
	2021	2020	2020
במיליוני שקלים חדשים			
הון רובד 2: מכשירים והפרשות			
46	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו	2,195	258
47	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	447	894
48	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'	3,760	3,709
49	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2	-	-
50	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס	2,082	2,315
51	הון רובד 2 לפני ניכויים	8,484	7,176
הון רובד 2: ניכויים			
57	סך כל הניכויים להון רובד 2	-	-
58	הון רובד 2	8,484	7,176
59	סך ההון	30,267	27,313
60	סך נכסי סיכון משוקללים	203,936	200,484
יחסי הון ונכריות לשימור הון			
61	הון עצמי רובד 1	10.15%	9.89%
62	הון רובד 1	10.15%	10.04%
63	ההון הכולל	13.42%	13.62%
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
69	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	8.66%	8.82%
71	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	12.16%	12.18%
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
72	השקעות בהון של תאגידי פיננסיים (למעט תאגידי בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה	79	80
73	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידי פיננסיים (למעט תאגידי בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה	3	2
75	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה	1,723	1,722
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
76	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה	2,283	1,771
77	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית	2,354	2,317
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
84	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)	1,195	893
85	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה	2,275	1,819

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד. לפרטים נוספים ראה ביאור ו' בדוח הכספי לשנת 2020.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוח הסיכונים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוח הסיכונים :

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל II.
	HQLA - High Quality Liquid Assets - נכסים נזילים באיכות גבוהה, אשר ניתן להמירם למזומן בקלות ובמהירות, תוך הפסד ערך קטן או ללא הפסד בתרחיש קיצון.
	PD (Probability Of Default) - ההסתברות באחוזים שלוהה יכנס לכשל בתוך זמן מוגדר.
	LGD (Loss Given Default) - שיעור ההפסד מהאשראי במידה והלקוח יכנס לכשל.
ב	באזל - באזל II / באזל III - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון נוסף והון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
ס	מבחני מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדיירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדיירקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.
מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים	
א	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסויים.
ח	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין.
	חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
	מכשיר פיננסי חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
נ	נגזר - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.
מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות	
ABC	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרימי המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.

ס

סיכון אסטרטגי, 13, 17
סיכון אשראי, 3, 5, 10, 11, 12, 13, 15, 23, 25, 26, 27, 34
סיכון חוצה גבולות, 13, 17
סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון, 13
סיכון מוניטין, 11, 13, 17
סיכון נזילות, 3, 11, 13, 29
סיכון ציות ורגולציה, 13
סיכון ריבית, 13, 28
סיכון שוק, 3, 11, 15, 28, 34
סיכון תפעולי, 11, 16, 34

ע

עמלות, 34
ענפי משק, 15

ש

שווי הוגן, 20, 28, 34

א

אשראי, 13

ה

הון, 3, 5, 6, 9, 11, 15, 17, 20, 21, 27, 34
הון עצמי, 9
הלבנת הון, 13, 17
הלוואות לדיוור, 5, 24, 34
הפרשה להפסדי אשראי, 5, 24, 34

י

יחס המינוף, 3, 5, 9, 21, 22

מ

מימון, 13, 15, 21, 29, 31

נ

נגזרים, 20, 28, 30, 31, 34
ניירות ערך, 1, 7, 12, 15, 17, 21
נכסי סיכון, 3, 8, 19, 34